

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

<p>Előfizetési ár: Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr. Kisgyes szám. Ár: 10 krajczár. Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.</p>	<p>Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz tartoznak. A lap szellemi részére a a Nyilatkozat vonatkozó minden közlemény a szerkesztőséghez küldendő.</p>	<p>Hirdetések Aranybáty szerint számítanak. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan csökkentetnek. Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr. Nyilatkozat petis ára: 20 kr.</p>
--	---	--

DESSEWFFY OTTÓ.

„Halnak, halnak, egyre halnak Saine, java a magyaroknak.”

Megzei közéletünket súlyos csapás érte.

Ismét megfogott egyjegyű a mi jelesünk sora, akiknek a Gondviselés azt a legyárt juttatta osztályrészül, hogy neveiket vármegyénk története soha el nem enyésző betűkkel rébsessék be.

Cserneki és tarkeői Dessewffy Ottó, Nógrád vármegye volt alispánja, volt országgyűlési képviselő és az ágostai evangélikus hitvallású bányakerület volt egyházfőfelügyelője — nincs többé. Elköltözött őseihez nemcsak vármegyénknek, de annak körén túl is őszinte és igaz bánatra mindazoknak, akik őt ismerték.

De nem! a vanyarci sírból csak az ő idézött lelkeinek porafórát fogja őrizni, míg áldott szelleme közöltünk marad, hogy az ő nemes alakját élénk varázslata követésre méltó példaként.

Mint hazafit a békek és súlyos időkben egyaránt ott láttuk őt az első küzdők között, akik drága hazánk jólétét, a honiszerelem legtisztább tüzetétől berítve, soha meg nem szűnő odaadással munkáltak; — mint vallásának hű követője, ép oly nagy volt ő akkor, a midőn az önkény elábe tárta támadott hito védelmére vértzeletlen mellét, mint midőn a saját erejéből épített szent hajlékot az isten dicsőítésére átadta és három iskola fenntartásának gondját a saját vállára vette; — mint családfo b6 őri boldog házasságának ideje alatt példás sáfárja volt szeretteinek, sikket a Mindenható megáldotta.

Nem hangzatos jelszavak után indult, hanem a cselekvés terén a komoly munkának volt zászlóvivője. Megyénk annáléseiben fényes lapok lesznek azok, a melyek arról tesznek tanúságot, hogy mint a vármegye első alispánja, mily forrás elszánttsággal oltalmazta a sötét idők zsanokairól szemben szereltett vármegyéjének törvénybiztosította jogait.

Szinte el sem tudjuk képzolni nélküle a törvényhatósági tanácskozásokat, a melyeknek élete alkonyig és mindég csak a közjó érdekében ély gyakran volt vezetője.

Jól hasonlítottá őt össze a vallás emhara böles Salamonnal, akit az Úr azért fogadott különös kegyelmébe, mert a neki felajánlott isteni adományokból egyedül a bölcsességet kérte; azért lett előírásra ő is bölcsessége mellett minden földi javakkal is. És mégis nem hívalkodott ő azokkal, szerényen összeszedte még — a morzsákat is, hogy azokkal is többel áldozhasson a jólétközés oltárára.

A kinek emléke ilyen vonásokkal van megörökítve, az nem halt meg, az nincs eltemetve, leg-nemesebb részét — lelkét hagyta édes mindnyájunknak örököl.

Adjá az Ég, hogy annak a nemes léleknek termékenyítő erője bennünk fogékony talajra találjon.
Sz. G.

Cserneki és tarkeői Dessewffy Ottó.
1813—1895.

„Hae tur via”

Egy feddhetlen jellem honpolgár, lelkes egyháztag, a legjobb családapa külföldtől el az árnyékvilágból folyó évi február hó 1-én Dessewffy Ottóval. A milyen erények, de feltűnési vágy és viselkedés nélküli volt

élete, épp oly szép halált engedett neki a végzet, midőn utolsó pillanatáig öntudatnál, szellemi tevékenysége közepén hajdalm nélkül jobb léte szenderült. Közéletünk egy régi, erdendős hajókat, vármegyéje egyik legkitűnőbb fia, az ág. ev. egyház egyik legerősebb oszlopát, volt idő, mikor védbátyijának volt nevezhető, vesztették el benne, egy oly férfit, kinek a jobb kéz nem tudta, mit cselekszik a bal a kinek halála után a nevelőgus az életleírás megírásánál b6 és hálás anyagot talált. Bármit kiálthatja sikkantja fele az emberi társadalom vándora: „Hae tur via”, mert működése hasonló volt a harmatéhoz, mely nem jár vilámlással, menyőnyűgésével, zöngé vívattal, hanem csak úgy lopva szőrja áldását a természetre.

Dessewffy Ottó 1813. évi augusztus 31-én Vanyarczán, Nógrád vármegyében született. Atyja: Dessewffy Imre, anyja: báró Hellenbach Polyxena volt. Iskoláit Pozsonyban és Eperjesen végezte és már 20 éves korában ügyvelni oklevelet nyert. Később az ügyvelni és tehetségeivel a közügyet öhajította szolgálati, közpályára lépett és már a forradalom elől vármegyéje főjegyzőjévé választotta. A szabadságharc alatt lelkes harcos, annak lerontása után nem színt meg hazája jövőjét remélni és a közszabadságnak előharcosa lenni. Ezen hazafias érzület legjobban megnyilvánított benne és lángoló hazaszeretetének legnagyobb bizonyoságot állta akkor, midőn az ág. ev. egyház autonómiaja és így hazája szabadságát magát kitenni nem késett és az 1849. évi bányakerületi gyűlésen az elnökséget vállalta.

A nevezetes, az autonómiát megsemmisítő palens föltölti tárgyalás volt ez, midőn összejeltek a hivatali kerületi és rangidős esperességi felügyelők a tilalom ellenére a gyűlésen előnköztülán a börtöntől felemlembe nem meriek, ó hábar legáltalább felügyelő volt, kijelentette, hogy kész előnköztülán és a felelősséget mindenben magára vállalja.

Esztergályi pestmegyei főesperessel mint társelnökkel együtt a gyűlést megnyitotta. A gyűlés lefolyásáról sok jegyzetel nyomán adhatok felvilágosítást. Azt mondja ugyanis a megbeszélget, hogy a gyűlés megnyitása után egy zsanárlást lépett hozzá és halkan a gyűlés feloszlatására szólította fel. Igaz, írja tovább, hogy a listát halkan bezárta, az is igaz, hogy a tőrembly zsanárlat, de megvalom, hogy nem igen akartam hallani mit mondott a zsanárlást. Ezalatt előnköztülán a patens iránti kérdést és az az elteni egyhangú tiltakozását a gyűlés határozatilag kimondotta s az egyház autonómiáját megmentette.

Ekkor a listát (ürelmet) vesztve, hangosan felszólította Dessewffy Ottót, hogy vagy oszlatssa fel a gyűlést, vagy küvessé át mint foglya. Erre ő ezt a gyűléssel küzöltve, a karhatatlannak engedve, a gyűlés fel lett oszlatva. Ekkor állt fel Székács superintendentus és az őrák emlékeztető szavakat mondotta: „A tanácskozást megfőtöltjük, de az innádkozást nem”. Mire egy gyönyörű rögtönzött imát mondott, melybe a fejedeleml személyet is befoglalta. Ezen ima a jelenlévőkre és talán a jelenlévő zsanárlásra is mely henyomást tett és a megbeszélget jegyzetel arról tesznek tanúságot, hogy ő egyenesen ezen imának tulajdonította azt, hogy később ő és társai zaklatásoknak kitérve nem lettek. Ezen hazafiai lénykedésnek némi elismeréssel a bányakerület őt kerületi felügyelőjévé választotta, mely tisztelt azonban rövid ideig viselte. 1861-ben, midőn a közszabadság első sugara kezdte fenyleni, őt Nógrád vármegye alispánja székében találjuk és ezen állásában is ferli balországgal vezetve az ügyeket s erőt tesz tanúságot azon magaviselete, melyet tanúsított akkor, midőn csak a karhatatlannak engedve, hagyta el előnköztülán az 1861-iki nevelési közgyűlésen. Az országgyűlést ugyanis önkényleg az időben feloszlatták. Vármegyéi és egyéb gyűlések belitva lévén, ő hazai törvényeink értelmében a vármegyeyi gyűlést megtartotta és midőn Maller, esz. öngy. a terembe lépett, egy eszendőtiszti kíséretben és először amoz nemetül, majd kíséretje mngarul a törvénytelen feloszlatás pa-

ranesot felolvasta, Dessewffy Ottó mint előnköztülán első alispán midőn a legzökűsebb intézkedések föltölti vármegyeyi határozatát kihirdette, a törvénytelen eljárás feletti óvas kijelentésével a karhatatlannak engedve, a gyűlést feloszlatásra szólította fel. Egy lelkemelő pillanat következett most. Az egész gyűlés ezen ferias eljárás behatása alatt előzetes megbeszélés nélkül a „Szózat”-ot kezdte énekelni s a „Szózat” hazafias hangjai között oszlott el.

1865-től 68-ig azon időben, midőn a fejedelem és a nemzet közötti kibékülés folyt, mint országgyűlési képviselő képviselte a sziraki jarást s az akkori bal-középrek volt tagja s e pártnak Nógrád vármegyében előnköztülán maradt, a Deák-pártlali fusio megtörtént. Elele végéig a legliberalisabb politikuskok közt tartozott. A nógrád megyeyi nemzeti intézetnek, melynek egyik alapítója volt, vagyónat az abszolút korszak idején ő mentette meg Huszar Károly és Sréter Horáczczal egyetemben. Mint gazda Nógrád-, Szabolcs- és Pestmegyékben fekvő birtokait példás szakértelemmel és szorgalommal kezelte s vagyónat eredménytelen fáradságával tetemesen gyarapította.

A külső fejtör nem sokat adott, de nemes szive megnyitkozott, valhányiszor egye-eknek és testőleteknek segítségére volt szükségük. Vanyarczán az egyháznak és iskolának atyai gondozója, pártfogója, jeltörője volt; az iskolaháznak telket adott, a közbirtokosság földjét, melyben neki legnagyobb része volt, a kántorlanitól állomás mellett rendszeresített tanítói javadalmazásra adományozta; az évi iskolai vizsgálatok alkalmával pénzt, magyar bibliákat és magyar eszökes könyveket osztatott ki jutalmul a jó tanulók között. A szirakköri deconatusnak tanítói ösztöndűj-alapját 300 forint adományával megalapította.

1885-ben a vanyarci templom és tornya leégvén, a szegény nép 6 nélküle kétségbeesett volna; de tapasztalatának felhasználása és nagylelkű adománya folytán, már azon érben szebb, szilárdabb templomot lehetett építeni.

Szabolcs vármegyében Zsindelyes nevű tanyáján egészen a sajátjából iskolát építtetett, jól javadalmazott tanítói állást rendszeresített s ezen iskola fenntartására jogutódnit is kötelezte telekalkönyvi bekebelezés által. Gátéren küzbirtokos társulat iskolát állított fel; itt is ő áldozott legtöbbet.

Hugyagón a rombadult templomot sajátjából építtette s mikor annak felszentelésére Csékus püspök megjelent, újbit a fenntartásra 1000 forintos alapítványt tett.

Jó eszűlaga egy vele minden tekintetben rokonszékű előnköztülán vezettl karjaiban, náál verén 1840-ben szögyi Trjmler Katalin, kivel 1890-ben család közeben aranylakodalmat is megünneplte. A sorsnak ráárazott kegyei közt melián a legnagyobbak egyikének mondható őt érig tartott, boldog harmoniára varázssolt család életé. Boldog házasságából két leánya: Rozsa, férjezett Dessewffy Odónna és Ilona, férjezett gróf Degenfeld Lajosné származott.

Egész életét fáradhatlan munkásságban töltötte el. Tiszta hazafiaság, vallásosság s övői iránti grünyed szeretet voltak jellemvonásai. Ezeknek áldása, övői fájdalma, ismerői emlékezete kísérték őt éjrába.

A mily egyszerű volt egyénisége és életben, oly egyszerűséggel öhajított örök nyugalmra tömi s ebből öhaját családja előtt nyilatkoztatja is és már életben megjelölte a temetőben a vanyarci templom mellett azon helyet, hol halálán után szűfői mellett nyugodni öhajjt. Őa is lett eltemetve. Nemes lelkeinek porhüvelyeit a végzettségével ellátta a családját illette ugyan, de nagy egyéniségnek emlékezete a hazáé, az egyházé és a vármegyeyé lévén, nem zárkozhatlak el az elől, hogy a végzettség nagyobb álműveltséggel menjen végbe. Aki közel és tavolhan birt volt Dessewffy Ottó elhunytáról, suttent megjelentetés a nagy halottnak a végzettségével megadni s őt utolsó útjára elkísérni. Ott láttuk a vármegye azno-javát, majdnem összes tiszt-

Tavaszi bükköny, arankamentes lóhere és luczerna jutányos árban kapható: FELEDI IGNÁCZNÁL BALASSA-GYARMATON, AZ „ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT” FŐIGYENŐKSÉGÉNél.

lapunknak az újd. folyamán, hogy az utóbbi időben gyakran előforduló tárgyalásaihoz azonnal emarad-

felosztásának adott meg alkalmat, úgy hogy pénzügyi-
"bank"jának politikai színterét "bank"jának mindörégre emel-

szép sikerrel tartotta meg két próbafeladását; e hó 6-án
vár területen adott elő a „dolnai pálos leánya” című

Politikai bank. A b-gyarmati Takaré- és Hit-

Aló- és Felső-Ludány községek Bölgei m. kir.

Váltszán. Szabó János földbíróhoz való és trázi
választóterületén jan. hó 30 és 31-én sikerült kör-, illetn

politikai bank. A b-gyarmati Takaré- és Hit-

Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

Leghidegebb napja volt eddig a télnek febr.

MENETREND

Table with 4 columns: Station, Direction, Time, and Remarks. Includes routes like Parkány-Náná and Kálvay-Gyarmat.

Megjegyzés: Az esti 6 órától reggeli 6 óra 59 percreg terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van megjelölve.

Felolvas szerkesztő: Horváth Danó. Főmunkatárs: Reményi Károly.

Széna.

Körülbelül 1300-1500 métermássa 1894. évi termésű széna eladó Ipolyvágyon a Winter Sándor-féle telken.

177-1895. A B-Gyarmaton építendő nógrádvármegyei „Mária Valéria” kórházának felépítéséhez szükséges 1.300.000 drb. jól kiegészített költségvetés...

Arlejtési hirdetések.

Mária Valéria kórházának felépítéséhez szükséges 1.300.000 drb. jól kiegészített költségvetés...

21.530-1894. sz. Nógrádvármegyei alapszámjól.

Bérlési hirdetés.

Ezzel közhírré teszem, hogy a vármegye által Grónbatur Heorikolt megválti a b-gyarmati 1447. számú teljékörnyében foglalt, a vasúti töltésen innen s a nagyvárter közelében stomszénvágyban fekvő 40 holdnyi terület...

MEGHÍVÁS a Balassa-gyarmati Takarékpénztár Részvénytársulat 1895. évi február hó 10-én, délelőtt 9 órakor Balassa-Gyarmaton, az intézet helyiségében tartandó XXVIII. évi rendes közgyűlésére.

Csúsz és köszvény.

csúszos fej- és fogszárgatások, ütési és fúzomániai, valamint fagyárgagatások ellenmegelőző gyorsan és biztosan ható

REPARATOR

nevelő gyógyszer, melynek áttegő 50 kr, vagy egy frétel minden gyógyszerárban kapható. A Reparator a fókusz-körházban 134 esetben lételet kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatású és pompás ízű szer a Tokaji China vashor, mely az országos egészségügyi tanács javaslataira halálgyógyin engedéllyel felutolt el. Sok rossz nézetet létezik, miélt is kérem vélelmet névalatársomtól követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr, nagy 3 frt.

Acetia-arczappan

kedves illatú, kellemes habzása és rendkívüli tartósságúnd fogva lett rövid időn kedvelt. 1 deb. 50 kr, 3 drb. egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acetia-arcz-erme

rövid pár het alkalomzatnál pompás érde, gyermeked arczbór nyelhető. Az arczbór mindenmennyé ékeltenséget, biztosan eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite”

az arczbór táplálásán, fűlén tartására szolgál. Előkelt körkörös igen kedvelt. Egy üveg ára 2 frt.

Ezek gyógyszerárban kiválóbb specialitások, melyek főváros és ország-szerte a legjobb hírnévnek örvendenek, a postán is küldetnek.

KRIEGER GYÖRGY gyógyszerár a Magyar Koronához Budapest, Kálvín-tér.

50 mtr.-mzsa első osztályú vető zab. Oladó. Bővebbet: Kohn Mór és fialnál. B-Gyarmaton. 30.